

CERKVENI GLASBENIK.

Organ Cecilijinega društva v Ljubljani.

Izhaja po enkrat na mesec in velja za celo leto z muzikalno prilogo vred 2 gold.,
za ude Cecilijinega društva in za cerkve ljubljanske škofije 1 gold. 50 kr.

Vredništvo in opravištvo sta na mestnem trgu št. 10.

Cerkveno leto in cerkveni koledar.

(Konec.)

Vsaka škofija ima svoj lastni cerkv. koledar (*Directorium liturgicum* ali *Ordo recitandi officium divinum Missamque celebrandi*), ki se proti koncu vsacega leta vsem cerkvam razpošilja. Da se petje pri slovesni sv. maši z liturgijo, kakor mora biti, tesno zveže, nij samo potrebno, da ima vodja cerkvenega petja ali orglavec tak koledar, ampak tudi, da vé vse, kar koledar predpisuje in kako da se ima zapovedano zvrševati. Poskusimo toraj tû onim, ki niso večši latinskega jezika, do znanja in izpeljave liturgično-glasbene vsebine škofjskega direktorija pomagati, da si tudi vemo, da je most od teoretičnega znanja do urne rabe cerkvenega koledarja edino le vaja.

Cerkveni koledar se začenja radi nestalnosti I. adventne nedelje, kot začetka cerkvenega leta, s 1. januarjem. Red praznikov se ravna po dnevu, na kateri pade Velika noč. Z Veliko nočjo se vsako leto spreminjajo nedelja *Septuagesima* z 2. in 3. predpelnično nedeljo in pepelnično sredo, praznik Vnebohoda Kristusovega, Binkošti, sv. Rešnje Telo in 1. adventna nedelja. Ti prazniki se imenujejo premakljivi (*Festa mobilia*), *Mensis* se zove mesec, *dies* = dan, *Feria 2.* je ponedeljek, *Feria 3.* torek i. t. d., *Sabatium* = sabota. Poleg tedenskega dne je imé svetnika ali praznik in njega vrsta; zraven se nahaja barva svetih oblačil ali paramentov, katere nosi mašnik ob raznih dnevih, in sicer okrajšano: *c.* = barva, *a.* = bela, *r.* = rudeča, *viol.* = višnjeva, *vir.* = zelena. *n.* = črna. Pri popoldanski službi božji je šestokrat drugačna barva, kakor dopoldne pri maši; in to je večjidel posebej zaznamovano.

Za znamenjem nedelje ali delavnika nahaja se praznik, ki se obhaja, z debelejšimi črkami; za njim njegova vrsta (*dupl.*, ali *sem.* i. t. d.), dalje „*ut in Br.*“ = kakor je v brevirji, ali „*ut in Ppr.*“ = kakor je v propriji škofije, v kojem so namreč natisnjeni posebni prazniki dotične škofije. Ta proprium je dvojen: za brevir in za misale, h kateremu je privezan z novejšimi prazniki vred; ti pa so zaznamovani z „*ut in fol. nov.*“ = kakor je novih listih. *M.* = *missa* t. j. maša, *Cr.* = *Credo*, i. t. d. Vseh kratic ne moremo tû navesti, ker jih je mnogo, pa tudi, ker je treba prej uredbo misala (*graduala*) razložiti, da se razumejo. Hočemo jih pozneje, po abecedi urejene, s potrebnimi razjasnili gg. orglavcem podati.

Missale Romanum je sestavljen iz šest večjih oddelkov, enako tudi *Graduale Romanum*, kateri je pevskeemu zboru isto, kar mašniku *missale*: 1) *Proprium de Tempore*, t. j. maše za praznike, nedelje in delavnike cerkvenega časa (*tempus*) od 1. adventne nedelje do zadnje nedelje po Binkoštih. Med Veliko saboto in Veliko nočjo je vložen 2) *Ordo Missae* s *Cánon*-om ali tiho mašo. *Ordo Missae* se zóvejo nespremenljive molitve, ki se nahajajo pri vsaki maši. V *Graduale Romanum* so se postavile stalne mašne pesni *Kyrie*, *Gloria*, *Sanctus*, *Benedictus* in *Agnus Dei*, kakor tudi razni *Credo* na konec pod naslovom *Ordinarium Missae* t. j. navadne mašne pesni. 3) *Proprium Missarum de Sanctis*. (Posebne maše svetnikov) hrani spremenljive mašne obrazce praznikov Marijinih, svetnikov, angelov i. dr. od 29. novembra (predpraznik sv. Andreja) do 26. novembra (*Petrus Alexandrinus*). Ker pa imajo mnogi prazniki svetnikov, razen malo molitev, skupne določene obrazce, imamo za te 4) del *missala*, t. j. „*Commune Sanctorum*“, ki razpada v naslednje porazdelke: a) *In Vigília unius Apostoli* (predpraznik kacega apostola), b) *Communio unius Martyris Pontificis* (praznik enega mučenca — škofa) z dvema različnima obrazcema, c) *Communio unius Martyris non Pont.* (mučenec, ki ni bil škof) z dvema obrazcema; d) *Comm. Mart. tempore Paschali. De uno Martyre* (praznik enega mučenca o velikonočnem času, t. j. od Bele nedelje do Binkošti); e) *De pluribus Martyribus temp. Pasch.* (več mučencev o velikonočnem času), f) *Comm. plurimorum Mart. extra tempus Pasch.* (več mučencev zunaj vel. časa) s tremi obrazci; g) *Comm. Confessoris Pontificis* (spoznovalec in škof) z dvojnima mašama; h) *Comm. Doctorum* (cerkveni učenik); i) *Comm. Confessoris non Pont.* (spoznovalec ne škof) z dvojnima mašama; k) *Missa pro Abbatibus* (ss. opatov); l) *Comm. Virginum. Pro Virgine et Martyre* (Devica in mučenica) s tremi obrazci; m) *Pro Virgine tantum* (ki je bila samo devica) dva obrazca; n) *Comm. non Virginum. Pro una Mart. non Virgine*, (samo mučenica in ne devica); o) *Pro nec Virg. nec Mart.* (ne mučenica niti devica, toraj n. pr. sveta vdova); p) *In anniversario Dedicationis Ecclesiae* (Obletnica cerkv. blagoslovljenja).

Temu sledi 5) oddelek obljubnih maš (*Missae votivae*), najprej za vsaki dan v tednu: presv. Trojice, ss. Angelov, ss. apostolov Petra in Pavla, presv. Rešnjega Telesa, sv. Križa ali Kristusovega trpljenja, sv. Matere božje. Poslednja ima 5 obrazcev za razne dobe cerkv. leta, in sicer: od Adventa do Božiča, od Božiča do Svečnice, od Svečnice do Velikenoči, od Velikenoči do Binkošti in od Binkošti do Adventa. Dalje je 13 obljubnih maš za razne potrebe, n. pr. za volitev novega papeža, za bolnike, za mir, za zaročence i. dr. Maša za ranjke (*Missa pro Defunctis*) je v misalu na konci za obljubnimi mašami, v gradualu na koncu *Ordinarium*-a *Missae*.

Tù je treba še opomniti, da so sv. oče Leon XIII. z dekretom *Urbis et Orbis* od dné 5. julija 1883 dovolili ozir. zaukazali za delavnike sledeče obljubne maše: za ponedeljek ss. Angelov, torek ss. apostolov, sredo sv. Jožefa, četrtek presv. Rešnjega Telesa, petek Trpljenja Gospodovega, za soboto čistega spočetja Device Marije. Vse te maše so se posebej tiskale in se nahajajo konec misala. Ker nam ne pripada navajati pravila, kdaj in katere obljubne maše naj se obhajajo, izrečemo le nujno željo, naj bi mašnik vodjo pevskega zbora ali pevce za vsak slučaj posebej opozoril na mašni obrazec in na red slovesnosti (slovesno

ali navadno), sicer se lahko zgodi, da se petje na koru ne ujema z mašnikovimi molitvami pred altarjem — kar bi ne bilo prav.

Zadnji ali 6. oddelek misala hrani *Festa pro aliquibus locis*, t. j. praznike, ki se ne obhajajo povsod, ampak le na nekaterih krajih (od 7. decembra do 29. novembra). Kot dodatek zaključijo misale *Festa propria Dioeceseos*, t. j. prazniki, ki so lastni posameznim škofijam.

Prijateljska pisma.

II.

Kakor vidim iz odgovora, si moj zadnji list s premislikom prebral. Ti me zdaj vprašuješ: Katere skladatelje latinskih maš pa naj rabimo mi kot začetniki? Na to Ti danes prav odkritosrčno po svojem prepričanju sledeče odgovorjam:

Ne segajmo, ljubi moj, pri izberi latinskih maš po umetnih delih, katerih znabiti še sami dovolj ne razumemo, koliko manj naši pevci. Veliko bolje je, ako pojemo lahke skladbe dobro, kakor težke slabo. Sicer se pa tudi našemu, v tem obziru neizobraženemu ljudstvu, bolj prikupujejo lahke kompozicije, kakor pa težavne in umetne, katerih ne razume in jih nikoli razumelo ne bode. Da le v skladbi zoper cerkveni duh ne veje, je že za porabo in če bi bila še tako priprosta. Ti mi znabiti odgovarjaš: Kako pa se to mnenje vjema z besedami apostelnovimi: „*Aemulomini charismata meliora!*“ (Prizadevajte si za boljše darove!) To je vse res, predragi, toda ako hočemo kdaj te boljše darove doseči, si moramo izkopati najpoprej temelj, dosti zanesljiv in trden, na katerem bomo mogli dalje zidati. In da si postavimo v cerkvenem petji ta temelj, je pred vsem naša dolžnost, da se privadijo pevci 1.) lepe izreke in 2.) da so popolnoma zanesljivi v taktu. Kakor tirja Cerkev pred vsem ono glasbo, katera prednaša njene molitve v neprikrašanem (sploh v nespremenjenem) tekstu; ravno tako moramo zahtevati mi od cerkvenih pevskih zborov stroge zanesljivosti v taktu. Res je, da pri koralu nij treba nobenega omenjenega merila, toda ali hočemo vedno le koral peti?

Pri začetnikih se poprimimo najprej enoglasnih latinskih maš in sicer takih, kjer imata glas (cantus) in dotični glas orgel eno in tisto melodijo. V tem obziru so priporočevati latinske maše, ki jih je zložil Joannes Peregrinus (pri A. Böhm-u v Augsburgu) ali pa če že hočemo tudi od Witt-a kaj imeti, njegova: „*Missa in honorem s. Ambrosii*“. Nekoliko več življenja imajo seveda enoglasne skladbe, pri katerih orgle „cantus“ nadvladujejo, toda nenavajene pevce precej motijo in zato niso svetovati za začetnike.

Izmed čveteroglasnih maš so najbolj znane Molitor-jeve. (Molitor je vodja cerkvenega petja v Constanzu.) Razširjene so že precej po naši škofiji. Le preglej poročila v „Glasbeniku“ in bral boš skoraj v vsakem listu: „Pri nas pojemo te in te Molitor-jeve skladbe“. Prav imajo, saj so zložene v čisto lahkem slogu! Samo varujejo naj se cerkveni pevovodje prepočasnosti ali „žaganja“! In to se po pravici nekaterim očita! Zato naj nikar ne pregledajo opazk, katere imajo maše v oziru „tempo“. Besede: „lebendig, be-

wegt, schneller, nicht schleppend, piu mosso" gotovo niso zastonj tiskane in zato jih ne smemo prezreti. Le žalostni in dolgočasni nikar ne bodimo! „Wer in der Kirchenmusik langweilig sein will, sei es Componist oder Dirigent, lege Feder und Taktstock für immer weg. Alles eher als langweilig.“ (Dr. Fr. Witt.)

Iz vsega sklepati, kar sem Ti dozdej napisal, bi bilo zelo vstreženo našim cerkvenim pevskim zborom, da bi se oglasil kak domač skladatelj ter bi jim podal kako prav lahko enoglasno latinsko mašo. Saj Cerkev ne zahteva „primo loco“ umetnije, kjer ni mogoča, ampak le cerkvenega duha!

Prijateljsko Te pozdravlja

Tvoj

J. Borovski.

Spremenljive pevske molitve pri sv. maši

ob nedeljah in zapovedanih praznikih l. 1884. (po direktoriji ljubljanske škofije.)

(Dalje.)

2. marcija. I. postna nedelja (Dom. I. in Quadragesima) 1. cl. De ea, sem.

Introitus.

Invocabit me, et ego exaudiam eum: et eripiam eum, te glorificabo eum: longitüdine dierum adimplēbo eum.

Ps. Qui habitat in adiutorio Altissimi, in protectione Dei coeli commorabitur.

Ÿ. Gloria Patri. Ton. VIII.

Klical bode v mé, in jaz ga bodem uslišal: in rešil ga bodem in ga povelical: z dolgim življenjem ga bodem napolnil.

Ps. Kdor stanuje pod varstvom Najvišjega, on bode prebival v zavetji nebeskega Boga. *Ÿ.* Čast Očetu. Ton VIII.

Graduale.

Angelis suis Deus mandavit de te, ut custodiant te in omnibus viis tuis.

Ÿ. In manibus portabunt te, ne unquam offēdas ad lapidem pedem tuum.

Angelom svojim je zapovedal zavoljo tebe, da naj te varujejo na vsih tvojih potih.

Ÿ. Na rokah te bodo nosili, da kje ne zadeneš ob kamen sè svojo nogo.

Tractus.) Ps. 90.*

Offertorium & Communio.

Scapulis suis obumbrabit tibi Dominus, et sub pennis ejus sperabis: scuto circumdabit te veritas ejus.

S perutnicami svojimi te bode Gospod obsenčeval, in pod njega perutami bodeš zaupal: sè škitom obdajala te bode resnica njegova.

9. marcija. II. postna nedelja (Dom. II. in Quadragesima) 2. cl. De ea, sem.

Introitus.

Reminiscere miseratiönum tuarum, Domine, et misericordiae tuae, quae a saeculo sunt: ne unquam dominentur nobis inimici nostri: libera nos, Deus Israel, ex omnibus angustiis nostris. Ps. Ad te Domine, levavi animam meam: Deus meus, in te confido, non erubescam. Ÿ. Gloria Patri. Ton. IV.

Spomni se usmiljenja svojega, o Gospod, in milosti svoje, ki je od vekomaj: da ne bodo kdaj gospodovali nad nami sovražniki naši: reši nas, Bog Izraelov, iz vsih naših stisk. *Ps.* K tebi, o Gospod, sem povzdignil dušo svojo: moj Bog, v te zaupam, naj ne bodem osramoten. *Ÿ.* Čast Očetu. Ton IV.

*) Če gg. orglavcem Tractus-a ne podamo, naj ne mislijo, da ga je treba izpustiti; ne! S. R. C. je marveč na vprašanje: „An Tractus Missae conventualis per integrum dici debeat a cantoribus?“ — dne 7. sept. 1861 odgovorila: „Tractum integrum canendum, quum Organum non pulsatur“. Izpustili smo ga samo zato, ker je za naš pičli prostor pre-dolg. Naj toraj gg. orglavci pogledajo tekst v misalu in prevod v slov. sv. pismu, ki ga lahko dobé pri g. župniku ali g. kaplanu, in našli bodo ondi ves Tractus; za 1. postno nedeljo je 90. psalm.

Graduale.

Tribulatiões cordis mei dilatatae sunt: de necessitatibus meis eripe me Domine. V. Vide humilitatem meam, et laborem meum: et dimitte omnia peccata mea.

Britkosti mojega srca so se razširile: iz nadlog mojih reši me, o Gospod. V. Glej moje ponižanje in mojo težavo: in odpusti mi vse grehe.

Tractus, glej Ps. 105, 1—4.

Offertorium.

Meditabor in mandatis tuis, quae dilexi valde: et levabo manus meas ad mandata tua, quae dilexi.

Premišljeval bodem zapovedi tvoje, kateri sem silno ljubil: in povzdigoval bodem roke svoje k zapovedim tvojim, ki sem je ljubil.

Communio.

Intellige clamorem meum: intende voci orationis meae, Rex meus et Deus meus, quoniam ad te orabo, Domine.

Umej vpitje moje: poslušaj glas prošnje moje, o moj kralj in moj Bog, zakaj k tebi bodem molil, o Gospod.

16. marcija. III. postna nedelja (Dom. III. in Quadragesima) 2. cl. De ea, sem.

Introitus.

Oculi mei semper ad Dominum: quia ipse evellat de laqueo pedes meos: respice in me, et miserere mei: quoniam inicus et pauper sum ego. Ps. Ad te Domine, levavi animam meam: Deus meus, in te confido, non erubescam. V. Gloria Patri. Ton. VII.

Oči moje so vedno v Gospoda (obrnjene): zakaj on bode iztrgal iz zadrge moje noge: glej na mé, in usmili se me: kajti sam in revež sem jaz. Ps. K tebi, o Gospod, sem povzdignil dušo svojo: o moj Bog, v tebe zaupam, ne bodem osramoten. V. Čast Očetu. Ton VII.

Graduale.

Excurge, Domine, non praevaleat homo: judicentur Gentes in conspectu tuo. V. In convertendo inimicum meum retrorsum, infirmabuntur, et peribunt a facie tua.

Vzdigni se, o Gospod, človek naj ne biva premočen: sojeni naj bodo národi pred obličjem tvojim. V. Ko bodeš zavrnil sovražnika mojega, [bodo oslábéli in poginili spred obličja tvojega.

Tractus, glej Ps. 122, 1—3.

Offertorium.

Iustitiae Domini rectae, laetificantur corda, et iudicia ejus dulciora super mel et favum: nam et servus tuus custodit ea.

Pravice Gospodove so ravne, razveseljujejo srca, in sodbe njegove sladše od medú in sata: kajti tudi tvoj sluga se jih drží.

Communio.

Passer invenit sibi domum, et turtur nidum, ubi repónat pullos suos: altaria tua, Domine virtutum, Rex meus, et Deus meus: beati, qui habitant in domo tua; in saeculum saeculi laudabunt te.

Vrabc si najde hišo in grlica gnezdo, kjer izvali mladiče svoje: (jaz pa najdem) altarje tvoje, Gospod vojskinih trum, moj kralj in moj Bog: srečni, ki stanujejo v hiši tvoji; na vekov veke te bodo hvalili.

19. marcija. Praznik sv. Jožefa (S. Joseph C. Sponsi B. M. V.) dup. 1. cl.

Introitus.

Justus ut palma florébit: sicut cedrus Libani multiplicabitur: plantatus in domo Domini, in atriis domus Dei nostri. Ps. Bonum est confiteri Domino: et psallere nomini tuo altissime. V. Gloria Patri. Ton. I.

Pravični bode cvetel kakor palma: kakor cedra na Libanu bode rasel: vsajen je v hiši Gospodovi, v preddvorih hiše našega Boga. Ps. Dobro je spoznavati Gospoda: in slavo prepevati imenu tvojemu, Najvišji. V. Čast Očetu. Ton I.

Graduale.

Domine praevenisti eum in benedictionibus dulcedinis: posuisti in capite ejus coronam de lapide precioso. V. Vitam petiit a te, et tribuisti ei longitudinem dierum in saeculum saeculi.

Gospod, naproti si mu prišel sè sladkimi blagoslovi: djál si mu na glavo krono iz drazega kamna. V. Za življenje te je prosil, in dodelil si mu veliko dni na vekov veke.

Tractus, glej Ps. 111, 1 — 3.

Offertorium.

Veritas mea et misericordia mea cum ipso: et in nomine meo exaltabitur cornu ejus.

Resnica moja in milost moja bodete ž njim: in v imenu mojem bode povišana moč njegova.

Communio.

Joseph, fili David, noli timere accipere Mariam conjugem tuam: quod enim in ea natum est, de Spiritu sancto est.

Jožef, sin Davidov, ne boj se (k sebi) vzeti Marijo, ženo svojo: zakaj, kar je v njej rojeno, je od svetega Duha.

23. marcija. IV. postna nedelja (Dom. IV. in Quadragesima) 2. cl. De ea, sem.

Introitus.

Laetare Jerusalem, et conventum facite omnes, qui diligitis eam: gaudete cum laetitia, qui in tristitia fuistis: ut exultetis et satiementi ab uberibus consolationis vestrae. Ps. Laetatus sum in his, quae dicta sunt mihi: In domum Domini ibimus. V. Gloria Patri. Ton. V.

Veseli se Jeruzalem, in zberite se vsi, kateri ga ljubite: radujte se v veselji, ki ste bili žalostni: da bodete poskakovali in nasitili se na prsih tolažbe svoje. Ps. Veselim se tega, kar mi pravijo: V hišo Gospodovo pojdemo. V. Čast Očetu. Ton. V.

Graduale.

Laetatus sum in his, quae dicta sunt mihi: In domum Domini ibimus. V. Fiat pax in virtute tua, et abundantia in turribus tuis.

Veselim se tega, kar mi pravijo: V hišo Gospodovo pojdemo. V. Mir bodi v trdnjavi tvoji in obilnost v stolpih tvojih.

Tractus, glej Ps. 124, 1 — 2.

Offertorium.

Laudate Dominum, quia benignus est: psallite nomini ejus, quoniam suavis est: omnia quaecumque, fecit in coelo, et in terra.

Hvalite Gospoda, ker je dobrotljiv: pevajte njegovemu imenu, ker je sladek: vse, karkoli je hotel, je storil v nebesih in na zemlji.

Communio.

Jerusalem, quae aedificatur ut civitas, cujus participatio ejus in idipsum: illuc enim ascenderunt tribus, tribus Domini, ad confitendum nomini tuo, Domine.

Jeruzalem, ki je zidan kakor mesto, čigar zveza je v njem: tje namreč so hiteli rodovi, rodovi Gospodovi, spoznavat ime tvoje, o Gospod.

25. marcija. Praznik Oznanenja M. D. (Annuntiationis B. M. V.) dup. 2. cl.

Introitus.

Vultum tuum deprecabuntur omnes divites plebis: adducuntur Regi virgines post eam: proxima ejus adducuntur tibi in laetitia et exultatione. Ps. Eructavit cor meum verbum bonum: dico ego opera mea Regi. V. Gloria Patri. Ton. II.

Obličje tvoje bodo (z darili) prosili vsi bogatini ljudstva: peljali bodo k kralju device za njo: nje družice bodo k tebi pripeljane z veseljem in radovanjem. Ps. Privrela mi je iz srca beseda dobra: posvečujem svojo pesen kralju. V. Čast Očetu. Ton II.

Graduale.

Diffusa est gratia in labiis tuis: propterea benedixit te Deus in aeternum. V. Propter veritatem, et mansuetudinem, et justitiam, et deducet te mirabiliter dextera tua.

Razlita je prijetnost na ustnicah tvojih: zatoraj te je Bog oblagodaryl vekomaj. V. Zavoljo resnice, in pohlevnosti, in pravice, in vodila te bode čudovito desnica tvoja.

Tractus, glej Ps. 44, 11 — 16.

Offertorium.

Ave Maria, gratia plena: Dominus tecum: benedicta tu in mulieribus, et benedictus fructus ventris tui.

Češčena Marija, milosti polna: Gospod (je) s taboj: blažena si med ženami, in blažen sad telesa tvojeja.

Communio.

Ecce virgo concipiet, et páriet filium: et vocábitur nomen ejus Emmánuel.

Glej devica bode spočela in rodila sinu; in glasilo se bode ime njegovo Emmanuel.

30. marcija. 5. postna (tiha) nedelja (*Dom. de Passione*) 1. cl. *De ea*, sem.

Introitus.

Júdica me, Deus, et discérne causam meam de gente non sancta: ab hómine iniquo et dolóso éripe me: quia tu es Deus meus, et fortitúdo mea. Ps. Emitte lucem tuam, et veritátem tuam, ipsa me deduxérunt et adduxérunt in montem sanctum tuum, et in tabernácula tea. — Júdica me.

Sodi me, o Bog, in razsodi pravdo mojo zoper nesveto ljudstvo: krivičnega in zvitega človeka me reši: ker ti, o Bog, si moja moč. Ps. Pošlji luč svojo in resnico svojo, oni me peljete in pripeljete na tvojo sveto goro, in v tvoje šotorje. — Sodi me.

Graduale.

Eripe me Dómine, de inimicis meis: doce me fácere voluntátem tuam. V. Liberator meus, Dómine, de géntibus iracúndis: ab insurgéntibus in me exaltábis me: a viro iniquo erípies me.

Reši me, o Gospod, sovražnikov mojih: uči me spolnovati voljo tvojo. V. Rešitelj moj od srditih sovražnikov (si ti) o Gospod: ti mé bodeš povzdignil čez nje, ki se zoper mé vzdigujejo: hudobnega človeka me bodeš rešil.

Tractus, glej *Ps. 128, 1 — 4.*

Offertorium.

Confitebor tibi, Dómine, in tóto corde meo: retribuere servo tuo, vivam, et custódiám sermónes tuos: vícifica me secúndum verbum tuum, Dómine.

Spoznaval te bodem, o Gospod iz vsega svojega srca: povrni slugi svojemu, živel bodem in držal se tvojih besedi: oživi me po besedi svoji, o Gospod.

Communio.

Hoc corpus, quod pro vobis tradétur: hic calix novi testaménti est in meo sáanguine, dicit Dóminus: hoc fácite, quotiescúnque súmitis, in meam commemoratiónem.

To je telo, katero bode za vas dano: to je kelih nove zaveze v moji krvi, pravi Gospod: to storite, kolikorkrat boste živali, v moj spomin.

Dalje prih.)

D o p i s i.

— **Iz Gorlice**, 18. febr. — Odbor našega „Cec. društva“ je imel 7. t. m. sejo, o kateri naj danes poročam. G. podpredsednik je povedal, da so prevzv. g. knezonadškof blagovolili prevzeti pokroviteljstvo društva ter obljubili mu svojo podporo. Gledé predloga g. Lukežiča: „naj bi se poskrbelo, da bode cerkv. petje ne samo pred altarjem, ampak tudi na koru pravilno“, je odbor to vkrenil, da se je v tem smislu pismeno obrnil do preč. vodstva bogoslovskega semenišča. Sklenilo se je tudi, da dobé slovenski društveniki za darilo P. Hugolina Sattner-ja „Cerkv. glasba, kakošna je in kakošna bi morala biti“, talijanski društveniki pa precej enako talijansko knjigo. Odbor je dalje sklenil, nabirati po Primorskem nahajajoče se národne cerkv. pesni in jih je poslati strokovnjaku, g. D. Fajgelj-ju, da jim, ako treba, melodijo popravi in harmonijo oskrbí. Tudi so se nakupili za društv. arhiv vsi letniki „C. Glasbenika“ in nekoliko lahkíh maš: Mitterer, „Missa S. Nominis Jesu“; Molitor, op. 12.; Schaller, op. 48.; Schweitzer op. 26. & 27.; Singenberger, „Missa Stabat mater“, „Missa in hon. s. Stanislai“; Arnfeller-jeva 2. maša in Santner-jeva gradualia VIII, 1. — Kdaj da se bode prihodnji občni zbor sklical, ne morem povedati; bržkone spomladi.

— **Iz škofje Loke** *) nam je pripovedoval prijatelj cerkvene glasbe, da so minule božične praznike peli memo družih pesen tudi dve Haller-jevi latínski maši, in sicer prav dobro. Eno za tri ženske glasove z obligatnim spremljevanjem orgelj, drugo „Missa septima“, op. XIX., čveteroglasno brez orgel. Kdor pozná to skladbo, bo gotovo rad pripoznal, da

*) Radi bi bili poročilo že zadnjič prinesli, da nam nij prostora manjkalo. Vr.

morajo pevcí biti že kaj dobro izurjeni, zraven tega pa tudi precej pridni, da se ne bojé preveč skušenj. Cele novejšje latinske maše peti brez vsakega spremljevanja, se malokje posreči, zato tolikanj rajši častitamo ondotnemu pevskeму zboru. Pred letom je bil od tam prinesel slovenski list dopis, da se malokdaj v mestni cerkvi slišijo možki glasovi. Sedaj je to pač drugače. Velikrat pojó kako vloga možki zbor (oktet) sam in to prav dobro. Toliko nam je pravil prijatelj, ki je z veseljem poslušal te praznike petje v loški cerkvi sv. Jakoba.

Razne reči.

— Bratje Čehi se pripravljajo tudi v cerkv.-glasbenem oziru na tisočletnico Velehradsko, ki se bode obhajala l. 1885. Dela se na to, da bi se podružnice „Obecné Jednoty Cyrillské“, katerih je med Čehi veliko število, zbrale k občnemu zboru na Velehradu in tam se nad grobom sv. Metodija posvétique kot društvo, ki nosi ime njegovega sv. brata, Cirila. Mi že zdaj kličemo valnému sjezdu jednoty Cyrillské na Velehradě: „Zdař Báh!“

— Zopet dva nova cerkveno-glasbena lista moramo naznaniti, in sicer izhaja eden v Poznanj-i (Posen) na Prusko-Poljskem pod naslovom: „Muzyka kościelna“ z muzikalnimi prilogami. Vrednik mu je preč. g. dr. Surzynski; velja celoletno 2 gl. 80 kr. a. v. Drugi cerkv. glasbenik pa se imenuje „Gregoriusbote für katholische Kirchensänger“, izhaja brez muzikalnih prilog po enkrat na mesec v Aachen-u pod vredništvom g. Böckeler-ja (ki tudi izdaja Gregorius-Blatt) in velja za celo leto samo 1.20 marko.

— Pri F. Pustet-u v Ratisboni izšle so kot dostavek k Gradualu (na velikih pólah) oficijelne po S. R. C. določene pesni za sledeče novejšje in najnovejšje praznike: In vigil. Immac. Conc. B. M. V.; S. Franc. Sal.; S. Cyril. Alex.; S. Cyril. Hieros., s. Just. M., S. August. Ep. Cant. S. Bonifacii, Ss. Cyrilli et Method., s. Josaphat, in Missae votivae per annum ex decr. S. R. C. 25. Jul. 1883. Cena 4 marke. — V kratkem izide isto tudi v osmerki.

Oglasnik.

Prišel je že tretji natis naslednjega delca na svitlo:

Responsoria ad missam in tono solemni cum organo edidit Ant. Foerster. Vsi odgovori k maši, tudi k „Asperges“, k blagoslovu, k „Te Deum“, k „Veni s. Spiritus“, k pontifikalnemu blagoslovu, so transponovani v vse tonove načine — jako praktično polajšanje za manj izurjene organiste. Velja samo 10 kr. (franko 12 kr.) pri skladatelji. — Priporočamo dalje:

Ant. Nedvéd „Sv. Devici Mariji“, za samospjev in tri ženske glase ter orgle ali harmonij. Izdala in založila „Glasbena Matica“ v Ljubljani. Cena 30 kr.

Maša I. „Slava Stvarniku“, 8 kitic zloženih za možki zbor (za porabo se vé da le pri privatnih ali tihih mašah, pri katerih duhoven ne poje). Ista založba. Cena 70 kr. Ocena obeh skladeb je že znana iz raznih listov.

Jos. Foerster „Missa de Requiem I.“ za 4 možke glase, op. 33., v Pragi, J. Zeman & Comp. Cena part. in 4 glas. 1 gl. 60 kr., 4 glas. za-se 80 kr.

„Missa de Requiem II., op. 34. Vse drugo, kakor prej. Dr. Fr. Witt piše v „Musica sacra“ 1884. Nro. 2: „Dve izvrstni in torej priporočanja jako vredni deli; graduala pa „Dies irae“ manjka, „tractus“ je zložen. Obe maši imate „Libera“.

Dopisnica vredništva lista: G. Anonymus-u: Zakaj se skrivate pod krinko brezimnosti? Poštni pečat vašega kraja, kjer ste pismo oddali — brez marke, zadostno razodeva pisatelja, ako bi ga tudi robati stil ne značil. Pa vse to Vam nič pomagalo ne bode. Bodite zagotovljeni, da tudi nam in dobri reči, kateri služimo, veljajo besede: „Salutem ex inimicis nostris“.

Pridana je listu 3. šteev. prilog.

Odgovorni vrednik lista Janez Gnježda. — Odgovorni vrednik glasb. priloge Anton Foerster. Zalaga Cecilijino društvo. — Tiska R. Milic.